

Latvijas Drošības un aizsardzības klastera (DAK) Iekšlietu un Aizsardzības ministrijas iepirkumu monitorings 2020 (PIL)

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

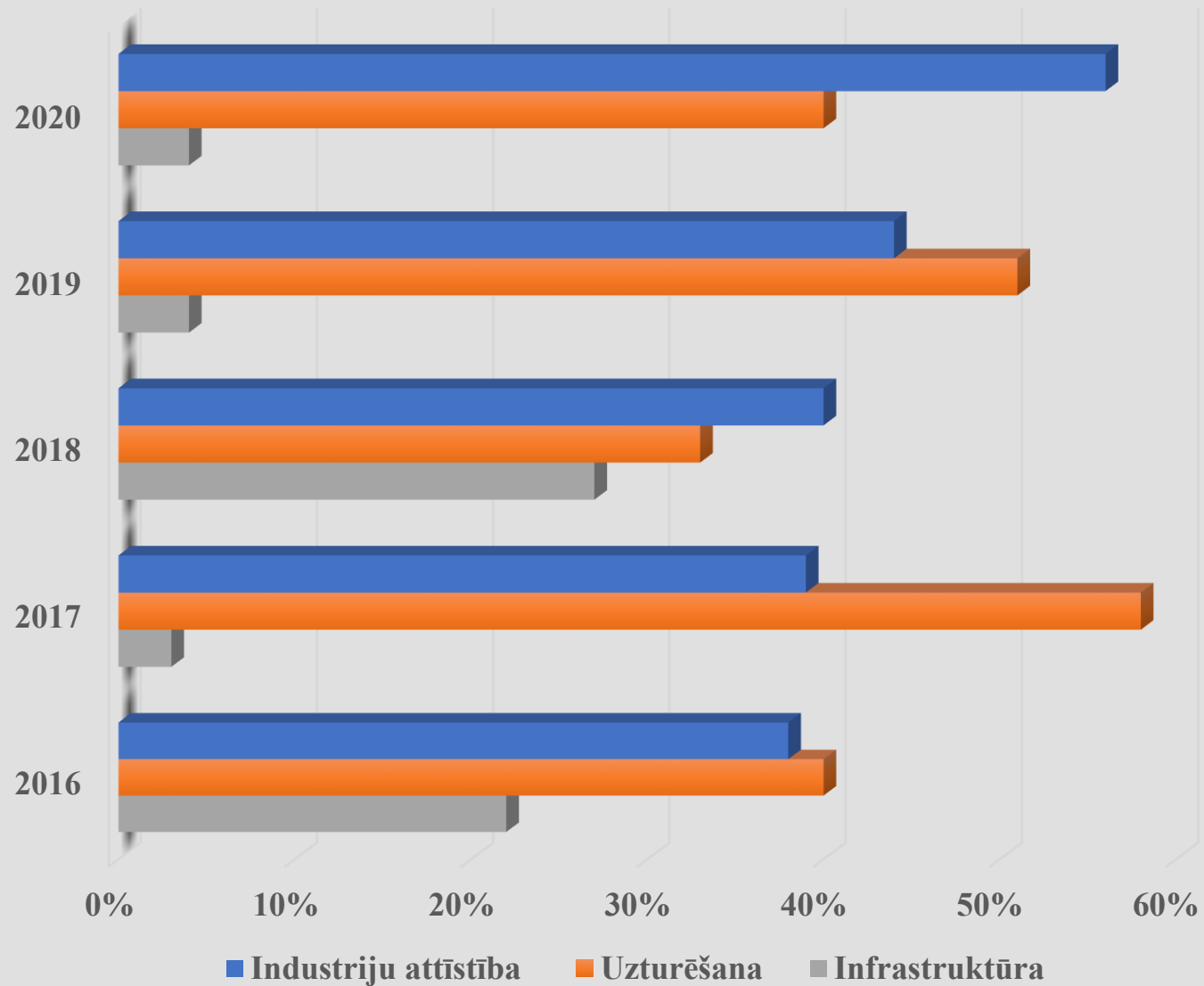

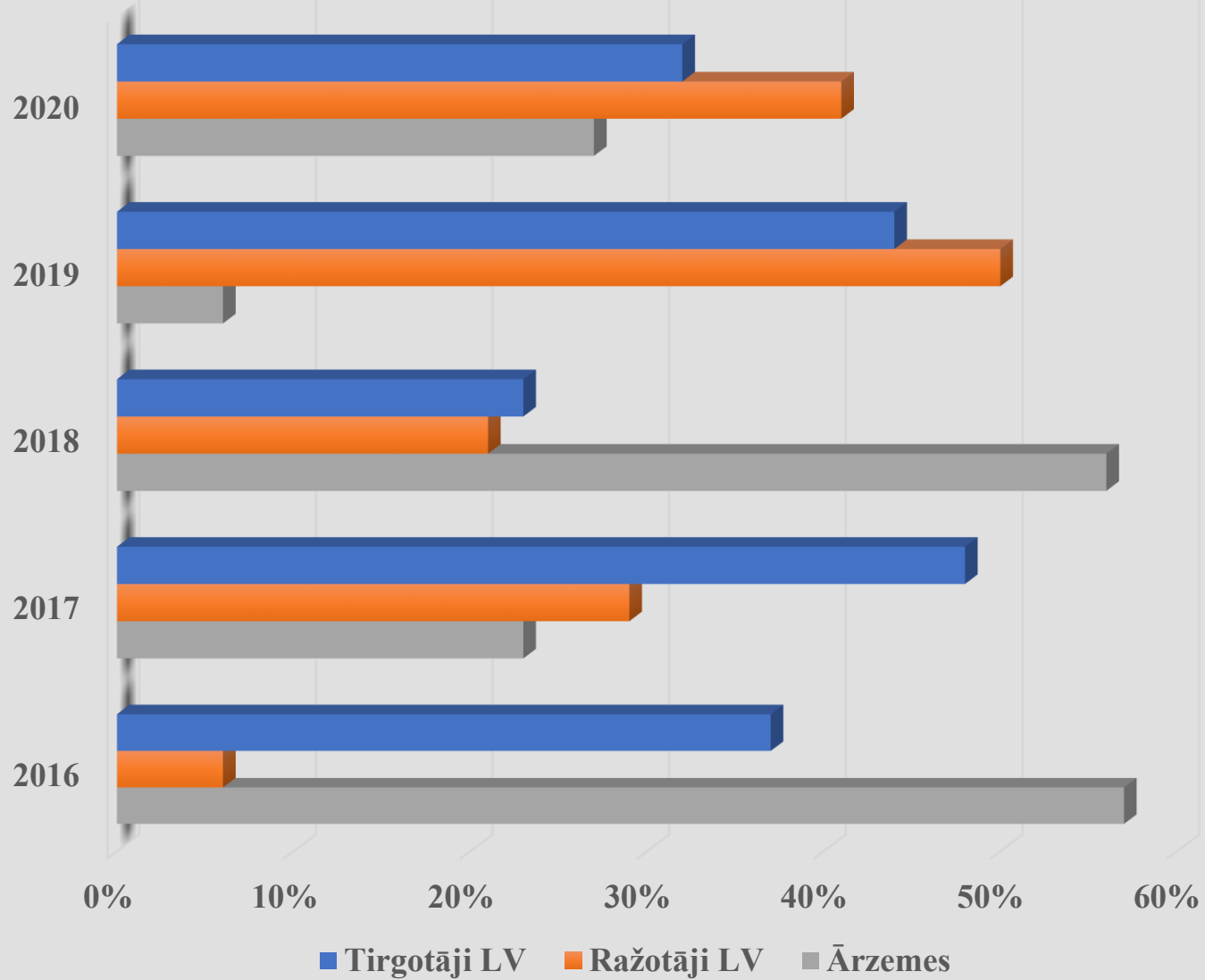
EIROPAS SAVIENĪBA

Eiropas Savienības
struktūrfondi un
Kohēzijas fonds

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

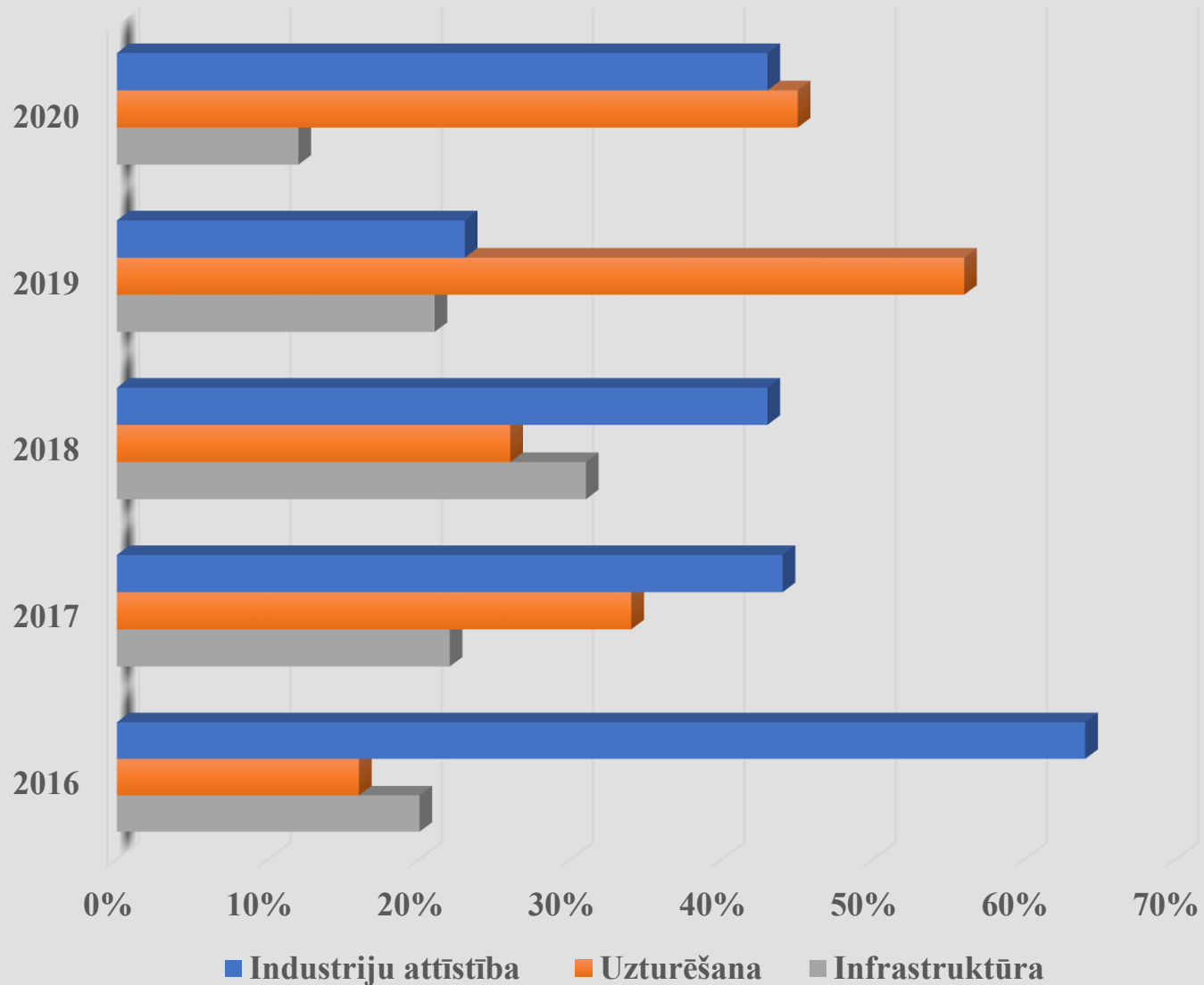
Iekšlietu ministrijas iepirkumu sadalījums 2016 - 2020

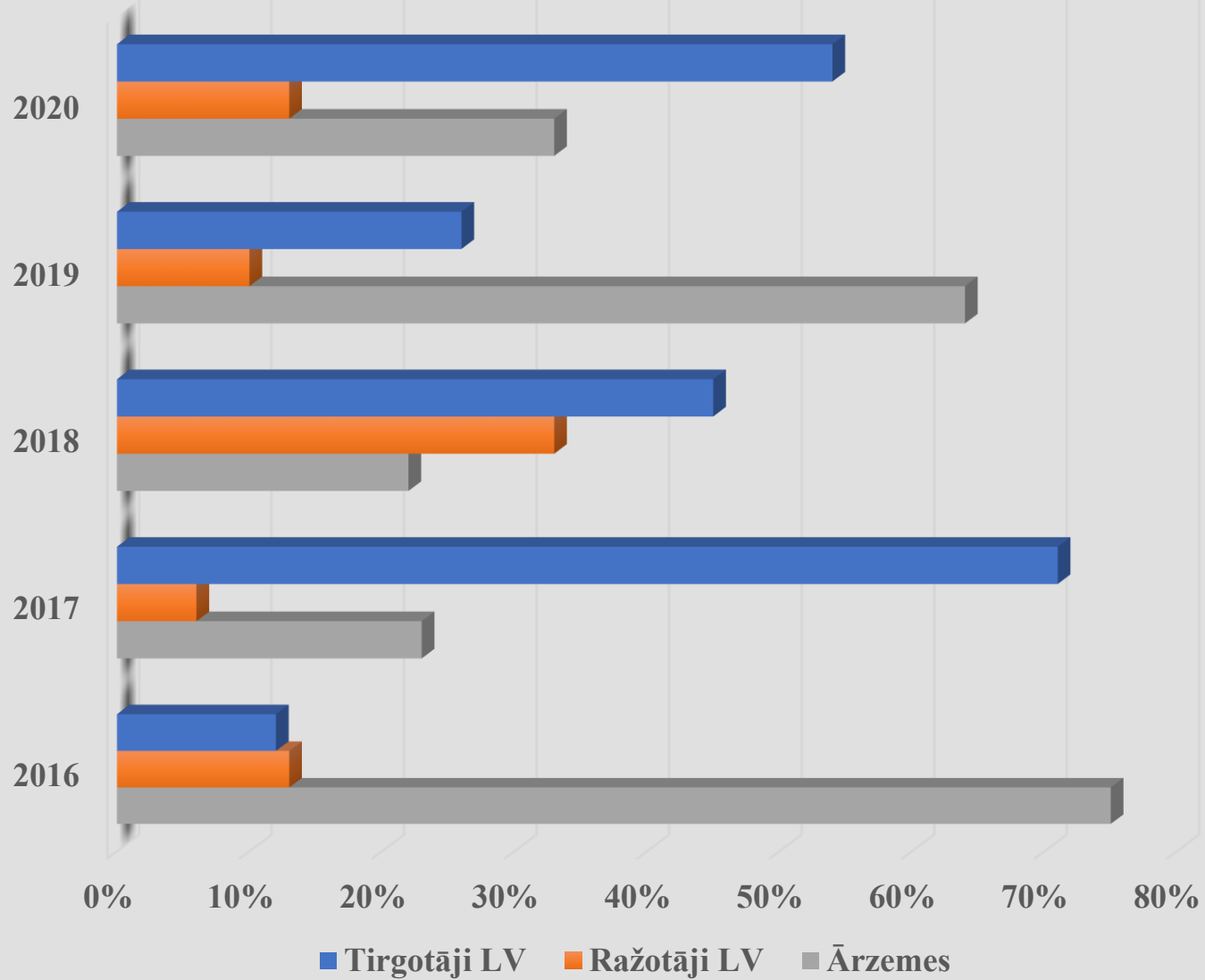

Iekšlietu ministrijas industriju attīstības iepirkumi 2016 - 2020

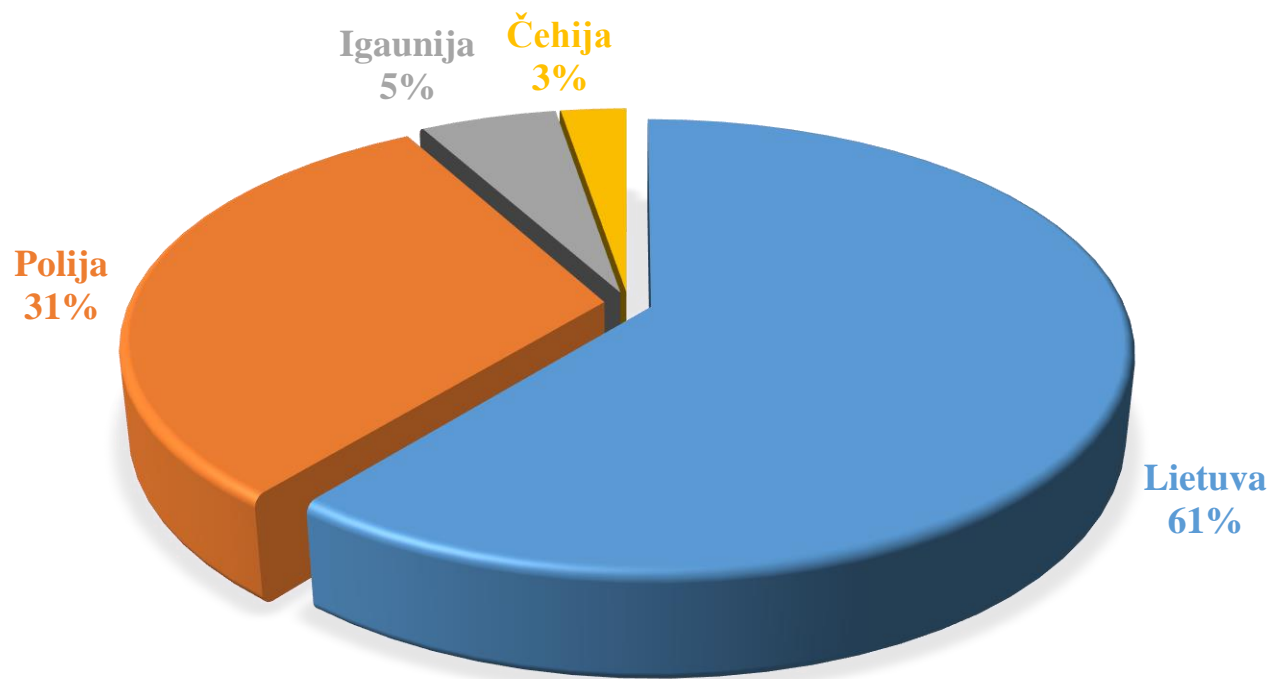
Aizsardzības ministrijas iepirkumu sadalījums 2016 - 2020

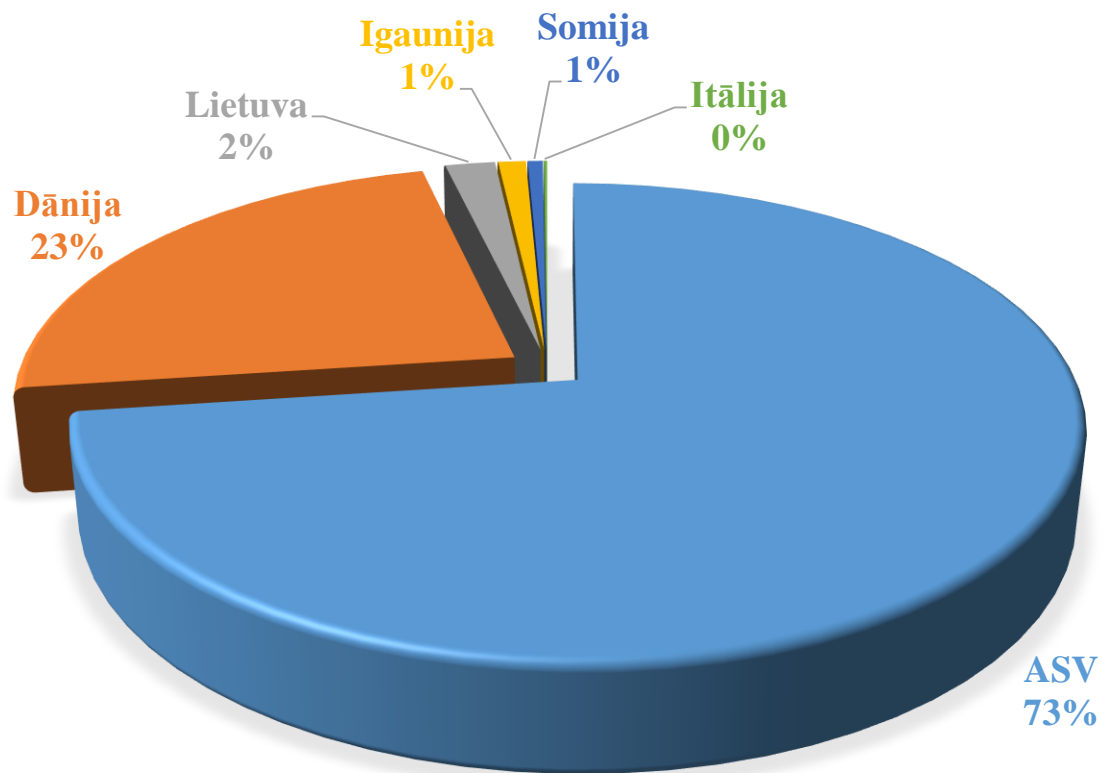
Aizsardzības
 ministrijas
 industriju attīstības
 iepirkumi
 2016 - 2020

Valsts	Summa
Lietuva	5 916 897
Polija	3 017 957
Igaunija	527 769
Čehija	254 269

Iekšlietu ministrijas iepirkumos uzvarējošo ārzemju uzņēmumu īpatsvars 2020

Valsts	Summa
ASV	17739579
Dānija	5697997
Lietuva	468477
Igaunija	259945
Somija	142000
Itālija	33000

Aizsardzības ministrijas iepirkumos uzvarējošo ārzemju uzņēmumu īpatsvars 2020

	Aizsardzības ministrijas kopējā iepirkumu summa	Aizsardzības ministrijas iepirkumi industriju attīstībai	Iekšlietu ministrijas kopējā iepirkumu summa	Iekšlietu ministrijas iepirkumi industriju attīstībai
2016	134 473 191	85 630 938	53 702 017	20 388 238
2017	103 108 396	44 741 871	39 543 647	15 385 155
2018	139 987 816	77 994 156	90 916 495	36 350 674
2019	183 541 379	42 641 261	54 884 174	23 902 069
2020	172 318 291	74 477 846	65 260 161	36 305 473

Sākotnējie secinājumi

1. Iekšlietu ministrijas iepirkumos Latvijas ražotāji ir nostiprinājuši savas pozīcijas, taču Aizsardzības ministrijas iepirkumos rādītāji joprojām ir ļoti mainīgi, liecinot par to, ka specifisku militāro preču piegādē Latvijas ražotājiem trūkst kapacitātes.
2. Nepieciešams AM un IeM veikt savlaicīgu tirgus izpēti jeb dialogu ar DAIF Latvija, lai godīgas konkurences apstākļos apzinātu potenciaālos piegādātājus un pētnieku iestrādes inovāciju ieviešanai. Līdzīgi kā NATO *bidders conference* - izmantojot aktīvos darba grupu formātus ar DAIF Latvija).
3. Specifisku projektu realizācijai iespējams paredzēt AM grantu un Valsts aizsardzības pētījumu programmu atbalstu prioritārajās jomās.
4. Iepirkumos vērojami tradicionālie piegādātāji, kas jau pierādījuši savu konkurētspēju, taču starp iepirkumu uzvarētājiem ir maz tehnoloģiju uzņēmumu, kuri varētu piedāvāt savus risinājumus.
5. Iepirkumos, kuros augstā kvalitātē preces un pakalpojumus var nodrošināt Latvijas ražotāji un pakalpojumu sniedzēji tiek iegādāti no ārzemju tirgiem. Pagājušajā gadā iepirkumos tas attiecināms arī uz nemilitārām precēm, piemēram, uz žāvētām ierīcēm no Igaunijas uzņēmuma.
6. Atsevišķos iepirkumos uzņēmumi ir piegādājuši savai norādītajai pamatdarbībai neatbilstošas preces un pakalpojumus, kas savukārt rada šaubas par piegādāto preču un pakalpojumu kvalitātēm vai iespējām sniegt garantijas. Piemēram, mežsaimniecības uzņēmums piegādā suņu voljērus un trenāžierus.
7. Salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, meklējot informāciju par 2020.gadā iepirkumos uzvarējušiem Latvijas uzņēmumiem, ir uzlabota informācijas pieejamība publiskā vidē. Lielākajai daļai uzņēmumu informācija mājas lapā ir izklāstīta saturiski un vizuāli pievilcīgi, taču daudzām digitālajām platformām šī informācija nav tulkota uz latviešu valodu.
8. Industriju attīstības iepirkumos starp vietējiem Latvijas uzņēmumiem izceļas spēcīgi pakalpojumu sniedzēji (IT pakalpojumi, inženierpakalpojumi), kas iegūst aizvien lielākas naudas summas, kas liecina par vietējo uzņēmumu spēju ne tikai realizēt apjomīgu preču iepirkumus, bet arī sniegt pakalpojumu.

Rekomendācijas

1. Rast iespēju kritiski svarīga aprīkojuma un tehnoloģiju ražošanu uzsākt Latvijā, izmantojot publiskos un privātos resursus, piemēram, ieviešot jaunās, pārmaiņu un graužošās tehnoloģijas.
2. Duālā pielietojuma produktu un pakalpojumu ražošanai jāturpina atbalstīt jaunas uzņēmumu iniciatīvas, t.sk. jaunuzņēmumi (*start-up*), kuriem ir pieejamas atbalsta programmas ražošanas uzsākšanai, gan inovatīvas pieejas produktu un pakalpojumu ražošanā (MI, 3D u.c.).
3. Piegādes ķēdes drošībai lielajos iepirkumos ir jāveicina vietējo ražotāju un pakalpojumu sniedzēju iesaiste pilna produkta vai pakalpojuma dzīves cikla nodrošināšanai, apzinoties multiplikatīvu efektu taustaimniecībā, t.sk. iesaistot Latvijas ražotājus starptautiskās piegādes ķēdēs.
4. Jāizvērtē piegādes nepārtrauktības un drošības aspekti, īpaši noturībai pret ārkartas situācijām un ekonomisko izdevīgumu iegādājoties preces un pakalpojumus no Latvijas ražotājiem.
5. Pārskatīt kvalitātes standartus un kvalifikācijas prasības pēc kādām tiek vērtēti piegādātie iepirkumu priekšmeti, kā arī pašu uzņēmumu, to ieviesto kvalitātes vadības sistēmu un standartu atbilstība noteiktu produktu un pakalpojumu piegādē, finanšu-ekonomiskā stabilitāte, PLG, īstenotā ilgtspējas un ētikas politika.
6. Latvijas ražotājiem ir jāattīsta digitālais marketings un digitālie rīki gan vietējās konkurētspējas celšanai, gan virzot produktus ārvalstu tirgos.
7. Izmantot www.cluster.lv izveidoto platformu, kas palīdz vienviet apkopot dažādu nozaru Latvijas ražotājus, tādējādi konstatējot jaunus produktus, kuros Latvijas ražotāji spēj piegādāt produktus un pakalpojumus, kā arī rosināt uzņēmumus piedalīties iepirkumos, uzlabojot konkurenci un paplašinot piegādātāju loku.
8. Latvijas uzņēmumiem ir aktīvāk jāseko līdzi iestāžu vajadzībām, tirgus izpētēm, izsludinātajiem iepirkumiem un aktīvāk jāiesaistās tajos.